

Evaluering av nasjonale kompetansetjenester 2014

Kriterier i denne evalueringen bygger på regelverk fastsatt i forskrift om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten av 17. desember 2010, kapittel 4, og tilhørende veileder om Godkjenning av nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten, sist revidert 1. mai 2014.

Navn på tjenesten:	Nasjonal kompetansetjeneste for leddproteser og hoftebrudd						
Lokalisering:	Helse Bergen HF						
<p>Tjenestens innhold: <i>Nasjonale kompetansetjenester er et virkemiddel for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde. Det skal utarbeides en kort beskrivelse (inntil 100 ord) av tjenestens innhold, formål og avgrensning. Beskrivelsen skal være forståelig for brukere og publikum generelt.</i></p>							
<p>Ja Nei Ikke oppgitt</p>							
<table border="1"> <tr> <td>Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?</td> <td style="width: 50px;"></td> <td style="width: 50px;"></td> <td style="width: 50px;"></td> </tr> </table>				Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?			
Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?							
<p>Kommentar:</p> <p>Dagens beskrivelser av innhold, formål og avgrensning for de nasjonale tjenestene varierer både i kvalitet og innhold. Noen av beskrivelsene reflekterer ikke tjenestens innhold, noen er vanskelig å forstå for brukere av tjenesten og noen er ikke i tråd med regelverk for ordningen.</p> <p>Helsedirektoratet har iverksatt et arbeid for å få utarbeidet beskrivelser for alle nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten etter en felles mal. Dette arbeidet vil bli ferdigstilt i 2015.</p> <p>Gjeldende beskrivelse av tjenestens innhold, formål og avgrensning er derfor ikke vurdert for 2014.</p>							

Kvalitetssystem:

Formålet med å etablere en nasjonal kompetansetjeneste, er å utvikle og heve kvaliteten på de leverte tjenestene i hele utrednings- og behandlingsforløpet. For å kunne ivareta dette skal nasjonale kompetansetjenester etablere system for å kunne overvåke behandlingsresultater innenfor kompetansetjenestens ansvarsområde. Dette kan gjøres for eksempel ved bruk av medisinske kvalitetsregistre og biobanker mv.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det etablert et system for å overvåke behandlingsresultater?	X		
Er det knyttet kvalitetsregister eller biobank til tjenesten?	X		

Kommentar:

Det fremgår at tjenesten har tilgang til ulike nasjonale kvalitetsregistre. Det fremgår av årsrapport at dette utgjør et system som er egnet til å overvåke behandlingsresultater.

Forskning:

Nasjonale kompetansetjenester skal delta i forskning og etablering/oppbygging og deltagelse i nasjonale og internasjonale forskningsnettverk.

Den fremste oppgaven til en kompetansetjeneste er å bygge opp og spre kompetanse. Denne kompetansen må bygge på kunnskap som er vitenskapelig dokumentert. Slik kunnskap fremskaffes gjennom forskning, kunnskapsoppsummeringer og medisinsk metodevurdering m.m. I og med at det primære mål er å bygge opp kompetanse i andre regioner, er det viktig at disse trekkes med i forskningssamarbeid og faglige nettverk.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Drives det forskning ved tjenesten?	X		
Er det etablert forskningsnettverk hvor andre regioner inngår?	X		

Kommentar:

Tjenesten kan vise til et betydelig antall publiserte vitenskapelig artikler i 2014. Likeledes pågår en rekke forskningsprosjekt. Noen av disse involverer forskningsmiljø fra andre helseregioner, men i hovedsak er prosjektene knytte til egen region. Tjenesten viser også til deltagelse i nordiske og andre internasjonale forskningsnettverk.

Det er fint at tjenesten gir korte beskrivelser av konkrete resultat av forskning og hvordan dette påvirker utredning og behandling innenfor kompetansetjenestens ansvarsområde.

Kompetansespredning:

En nasjonal kompetansetjeneste er i første rekke etablert for å bygge opp og spre kompetanse. Dette skal skje innenfor en rimelig tidshorison. For å oppnå ønsket effekt innenfor en tidsplan, kreves et systematisk arbeid. Alle nasjonale kompetansetjenester skal derfor utarbeide en plan for kompetansespredning. En slik plan skal bygge på en analyse/kartlegging av behov og virkemiddel, og er et verktøy til å oppnå tjenestens resultatmål.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Har tjenesten utarbeidet en plan for kompetansespredning?	X		

Kommentar:

Tjenesten deltar i utdanning av helsepersonell og spre kompetanse og informasjon til helsetjenesten, helsepersonell, pasienter og allmenheten. Det refereres til at plan for kompetanse spredning fastsetter mye av den aktiviteten som tjenesten skal drive årlig. En minner om betydningen av at planen bygger på en kartlegging av behov og vurdering av bruk av ulike virkemiddel. Se over.

Tjenesten er etablert for å gjøre andre gode. Planen bør derfor inneholde en beskrive av hvordan dere skal kunne bygge opp og spre kompetanse slik at alle helseregionene og helsetjenesten som sådan på sikt får tilstrekkelig kompetanse til å ivareta dette fagområdet selv.

Resultatmål:

Nasjonale kompetansetjenester etableres for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde innenfor en rimelig tidshorison. Kompetansetjenesten skal utarbeide resultatmål for de oppgaver som er tillagt tjenesten og et system for å dokumentere oppnådde resultat. Resultatmål for tjenesten skal være operasjonaliserbare og skal kunne måles.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det utarbeidet resultatmål for tjenesten?	X		

Kommentar:

Det er utarbeidet resultatmål for tjenesten. Disse er av mer kortvarig karakter og er egnet som hovedpunkter i en virksomhetsplan. I tillegg til disse trenger tjenesten mer overordnede resultatmål

En nasjonal kompetansetjeneste i spesialisthelsetjenesten er etablert for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde innenfor en rimelig tidshorison. Det betyr at alle nasjonale kompetansetjenester har en avmålt tid til å bygge opp og spre kompetansen innenfor de fagområder som er beskrevet som kompetansesvake. I det perspektivet skal tjenesten utarbeide et overordnet resultatmål som tydeliggjør hvorfor tjenesten ble etablert, hva en har ønsket å oppnå ved å etablere denne tjenesten og når en ser for seg at dette resultatmålet kan nås.

Referansegruppe:

Det skal oppnevnes en faglige referansegrupper for alle nasjonale tjenester. Gruppens fremste oppgaver er å bidra til at de nasjonale tjenestene blir drevet i tråd med intensjonen og at de avgir årlig rapportering fra sitt arbeid. Oppgaver, sammensetning og funksjon fremgår av referansegruppens mandat og regelverk for ordningen.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det oppnevnt referansegruppe til tjenesten?	X		
Har referansegruppen godkjent tjenestens årsrapport?	X		
Representerer leder av referansegruppen en annen helseregion enn den region hvor tjenesten er lokalisert?	X		
Er alle helseregioner representert i referansegruppen?	X		
Har referansegruppen brukerrepresentasjon?		X	
Er det vurdert deltagelse fra andre aktører i referansegruppen?			X

Kommentar: Det er etablert en faglig referansegruppe for tjenesten. Referansegruppen har godkjent tjenestens årsrapport. Det vises til innspill i referansegruppens tilbakemelding.

Referansegruppens tilbakemelding er så kortfattet at den har liten verdi for tjenesten, helsetjenesten og de som har overordnet ansvar for drift og evaluering av tjenesten. Denne tjenesten ble etablert fordi helseregionene mente at det var behov for å bygge opp kompetanse i helseregionene og i helsetjenesten for øvrig. Referansegruppens tilbakemelding er viktig for å kunne fastslå om tjenesten fungerer i tråd med intensjonen og at kompetanseoppbyggingen i den enkelte helseregion og evt. i helse- og omsorgssektoren skjer i tråd med plan og resultatmål for tjenesten. Det etterlyses derfor en bedre og mer utfyllende tilbakemelding fra referansegruppen på dette punkt.

Helsedirektoratets vurdering og anbefaling:

Helsedirektoratets vurdering er basert på opplysninger gitt i årsrapport fra tjenesten og kommentarer gitt av den faglige referansegruppen. Vurderingstema bygger på regelverk for ordningen.

Det vises til kommentarer gitt for det enkelte punkt i denne evalueringen.

Ryddig og god rapportering. Dette er bra.

Denne tjenesten synes å drive i tråd med intensjonen.

Konklusjon: Anbefales videreført